

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

80.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 6-го Октября — 1836 — Wilno. Wtorek. 6-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Сентября.

Высочайшею Грамотою, 7-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава первой степени, Генераль-Маіоръ, Командующій Башкирскимъ и Мещерякскимъ войскомъ, Цюлковскій.

— Высочайшею Грамотою, 13-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны первой степени, Императорскою Короною украшеннаго, Генераль-Маіоръ, Походной Атаманъ Донскихъ Казачьихъ полковъ Дѣйствующей Арміи, Сергѣевъ. (С. В.)

— Высочайшимъ Приказомъ, 14-го Сентября, Командиръ 1-й бригады 16-й пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ Дебанъ-Скоротецкій, назначенъ Командиромъ 1-й бригады 17-й пѣхотной дивизіи, на мѣсто Генераль-Маіора Жеребцова 2-го, а сей Командиромъ 1-й бригады 16-й пѣхотной дивизіи. — 19-го сегожъ мѣсяца. Витебскій Гражданскій Губернаторъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Журкевичъ, назначенъ Генераль-Маіоромъ и Витебскимъ Военнымъ Губернаторомъ, съ оставленіемъ при прежней должности.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 21-й день минувшаго Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны второй степени, Императорскою Короною украшеннаго: Гродненскій Вице-Губернаторъ, Коллежскій Совѣтникъ Баронъ Таубе, и сегожъ ордена третьей степени, Засѣдатель Минской Казенной Палаты, Титулярный Совѣтникъ Юракъ и Контролеръ Витебской Казенной Палаты, 9-го Класа Ивановъ. (Т. Р.)

— Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи Санктпетербургскихъ Департаментовъ, слушавъ: во 1-хъ, предложеніе Господина Министра Юстиціи, данное Правительствующему Сенату 20 минувшаго Августа, слѣдующаго содержанія: Въ Іюніи мѣсяцѣ сего года Г. Генераль-Адъютантъ Графъ Бенкендорфъ уведомлялъ его Господина Министра Юстиціи, что по всеподданнѣйшему докладу его Графа Бенкендорфа, о раскрытіи злонамѣреннаго поступка Титулярнаго Совѣтника Терлецкаго и жены его, неправильно присвоившихъ себѣ заемное письмо помѣщицы Гродненской губерніи Повенцкой, суммою на 9,600 рубл. серебромъ, Государь Императоръ въ 22-й день Мая сего года между прочимъ повелѣть соизволилъ: означенное заемное письмо съ надписью, удостоверяющею о недействительности оного, возвратитъ Повенцкой, предоставивъ въ замѣнъ того Терлецкимъ получить съ нея семь тысячъ рублей, дѣйствительно истраченныхъ по ея дѣлу. Въ слѣдствіе чего сдѣлавъ распоряженіе о томъ, чтобы означенное заемное письмо помѣщицы Повенцкой было отдѣлено отъ производства Общаго Собранія Правительствующаго Сената по дѣлу помѣщика Вредта съ Евреемъ Ма-зурскимъ, онъ Господинъ Министръ Юстиціи въ то

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 28-go Września.

Przez Najwyższy Dyplomata, 7-go Września, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Cesarzskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława pierwszego stopnia, Jenerał-Major, Dowódzacy Baszkirskiem i Mieszczerskim woyskiem Ciothowski.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 13-go Września, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia Cesarzką koroną ozdobionego, Jenerał-Major Pochodny Ataman Dońskich Kozackich półków działający Armii Siergiejew. (P. P.)

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 14-go Września, Dowódzca 1-szey brygady 16-tey dywizyi pieszey, Jenerał-Major Deban-Skorotecki, mianowany Dowódcą 1-ej brygady 17-tey dywizyi pieszey, na miejsce Jenerał-Majora Żerebcowa 2-go, a ten Dowódcą 1-ej brygady 16-tey dywizyi pieszey. — 19-go tegoż miesiąca. Witebski Cywilny Gubernator Rzeczywisty Radzca Stanu Żyrkiewicz, mianowany Jenerał-Majorem i Wojennym Gubernatorem Witebskim, z pozostaniem na dawniejszym obowiązku.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rosyyskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, dnia 21 zeszłego Sierpnia, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny 2-go stopnia Cesarzką koroną ozdobionego, Grodzieński Vice-Gubernator, Radzca Kollegialny Baron Taube, i tegoż orderu 3-go stopnia, Assesor Izby Skarbowey Mińskiej, Radzca Honorowy Jurak i Kontroller Izby Witebskiej 9-tej klasy Iwanow. (T. P.)

— Rządzący Senat na Powszechném Zebraniu St. Petersburgskich Departamentów, wysłuchawszy: naprzód, przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, danego Rządzącemu Senatowi 20-go zeszłego Sierpnia, następującego brzmienia: W miesiącu Czerwcu tego roku, P. Jenerał-Adjutant Hrabia Benckendorf zawiadomił P. Ministra Sprawiedliwości, iż po nayuniżeńszém przełożeniu tegoż Hrabia Benckendorfa, o odryciu ztego zamiaru postępku Radzcy Honorowego Terleckiego i jego żony, którzy nieprawnie sobie przywłaszczyli pismo pożyczkowe obywatelki Gubernii Grodzieńskiej Powenckiej, na sumę 9,600 rubli srebrem, Cesarz Jego Mość w dniu 22 gim Maja tego roku między innemi rozkazać raczył: pomienione pożyczkowe pismo z napisem, przekonywującym o jego nieważności zwrócić Powenckiej, zostawiwszy w zamian tego Terleckim otrzymać od niej siedm tysięcy rubli, rzeczywiście na jej sprawę wydanych. Na skutek czego, uczyniwszy o tém rozporządzenie, ażeby pomienione pożyczkowe pismo obywatelki Powenckiej było oddzielone od toku sprawy w Powszechném Zebraniu Rządzącego Senatu obywatela Wredta z żydem Mazurskim; Pan Minister Sprawiedliwości w tymże czasie przesał to pismo do P. St. Petersburgskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, dla

же время препроводилъ оное къ Г. Санктпетербургскому Военному Генералъ-Губернатору для поступления съ нимъ на основаніи вышеизъясненнаго Высочайшаго повелѣнія. Нынѣ Г. Генералъ-Адъютантъ Графъ Бенкендорфъ сообщилъ ему Господину Министру Юстиціи, что Его Императорское Величество, соизволяя на утвержденіе всеподданнѣйшаго мнѣнія его Графа Бенкендорфа имѣть Терлецкаго подъ строгимъ наблюденіемъ мѣстной Полиціи, воспретить ему хожденіе по дѣламъ и впредь на службу не опредѣлять, сверхъ того, на всеподданнѣйшемъ докладѣ его Графа Бенкендорфа, 23 числа Мая собственноручно написать изволилъ: „а Терлецкаго выслать на житье въ Бѣлозерскъ.“ (С. В.)

— Существованіе С. Петербургскаго, Шлюссельбургскаго и Колпинскаго телеграфовъ, по Высочайшему повелѣнію, прекращено. (А. В.)

postąpienia z nim na podstawie wyżej pomienionego Najwyższego rozkazu. Teraz P. Jenerał-Adjutant Hrabia Benckendorf doniósł temuż Panu Ministrowi Sprawiedliwości, iż Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, zezwalaając na zatwierdzenie nayspododanniejszej opinii Hrabiego Benckendorfa, mieć Terleckiego pod ścisłym dozorem miejscowej policyi, zabronić mu chodzenia za sprawami i odtąd do służby nie przeznaczać, nadto, na nayuniższém przełożeniu Hrabiego Benckendorfa, dnia 22 Maja Własnoręcznie napisać raczył: „a Terleckiego wystać na mieszkanie do Biełozierska.“ (G. S.)

— Exystencya Telegrafów St. Petersburgskiego, Szlisselburgskiego i Kołpińskiego, podług Najwyższego rozkazu ustafa. (G. A.)

Новая метода обученія Хронологіи, изобрѣтенная Г. Язвинскимъ, и вводимая въ Русскія Учебныя Завѣденія. (Окончаніе.)

Въ заключеніе мы бы желали болѣе объяснить здѣсь самую методу Г. Язвинскаго, чтобы лучше доказать всю полезность ея; но подождемъ, чтобы Г. Язвинскій самъ привелъ ее въ извѣстности изданіемъ таблицъ своихъ, вмѣстѣ съ объяснительными книжками, руководствующими при ихъ употребленіи. А между тѣмъ не можемъ скрыть искренняго желанія, чтобы метода его нашла у насъ себѣ такихъ же просвѣщенныхъ ценителей между частными людьми, какъ въ другихъ странахъ Европы, и чтобы воспитатели Русскаго юношества воспользовались этимъ новымъ для нихъ благодѣяніемъ Иправительства. — Утѣшаемъ себя также надеждою въ скоромъ времени увидѣть изданными всѣ историческія таблицы В. А. Жуковскаго, которыя, скажемъ мимоходомъ, никакъ не должно смѣшивать съ таблицами Г. Язвинскаго. Последнія оказываютъ необыкновенную пользу при первоначальномъ обученіи Исторіи, укореняютъ въ памяти имена и даты, такъ легко и прочно, какъ ни одинъ еще способъ доселѣ не укоренялъ ихъ; между тѣмъ какъ таблицы В. А. Жуковскаго служатъ собственно не для *наугенія* Исторіи, а для *повторенія* — и притомъ не однихъ именъ и чиселъ, но всѣхъ фактовъ въ *связи* прагматической, когда эти факты уже представлены были учащимся въ *связномъ* повѣствованіи съ причинами ихъ породившими, и съ слѣдствіями, которыя произвели они. Слѣдственно, таблицы Г. Язвинскаго, какъ кажется, необходимы для дѣтей, только-что вступающихъ въ изученіе Исторіи, которымъ ничего другаго и преподавать нельзя по этой части, кромѣ того, что прямо относится къ памяти, преобладающей, вмѣстѣ съ воображеніемъ, надъ всеми другими способностями въ дѣтскомъ возрастѣ (извѣстно, что для дѣтей Наука еще не существуетъ). Но таблицы В. А. Жуковскаго полезны для такихъ уже учениковъ, которые прошли Исторію, или только нѣкоторые отдѣлы ея, ученымъ образомъ, въ связи послѣдовательной и современной, и которые могутъ на знакахъ, находящихся въ этихъ таблицахъ, возобновлять въ умѣ своемъ и памяти все пройденное ими какъ *связное цѣлое*. Въ Исторіи, какъ и во всякой другой наукѣ, есть своя часть чисто матеріальная, механическая, относящаяся къ низшимъ умственнымъ способностямъ, не требующая высшихъ соображеній, но необходимая, какъ основа матеріальнаго знанія, на которомъ гораздо уже позже зиждется другое, нематеріальное: дѣло благоразумнаго наставника избирать для своего воспитанника упражненія сообразныя съ настоящимъ періодомъ развитія его способностей; дабы избавить его отъ скучной (и часто бесполезной) работы въ послѣдствіи, когда придутъ въ зрѣлость лучшія умственныя его способности. И въ этомъ случаѣ, по нашему мнѣнію, ничего не можетъ быть полезнѣе таблицъ Г. Язвинскаго, скоро и легко наполняющихъ память всеми первоначальными, основными историческими свѣдѣніями; ихъ смѣло можно рекомендовать всемъ воспитателямъ, желающимъ истинной и некротковременной пользы своимъ питомцамъ. Пусть только метода Г. Язвинскаго появится въ свѣтъ: мы увѣрены, что очевидная ея польза сама будетъ говорить за нея и привлечетъ на ея сторону большинство мнѣній. Когда же изданы будутъ вполнѣ таблицы и Г. Язвинскаго и В. А. Жуковскаго, мы будемъ имѣть самыя лучшія пособія для первоначальнаго и второстепеннаго обученія Исторіи, а если при этомъ появятся и курсы, принаровленные къ нашимъ потребностямъ, къ нашему особенному характеру и быту общественному: тогда для изученія Исторіи будетъ у насъ сдѣлано все, и мы спокойно можемъ ожидать отрадныхъ плодовъ, какіе благотворная нау-

Nowa metoda uczenia Chronologii, wynaleziona przez P. Jazwińskiego, którą zaprowadzają w Rosyjskich naukowych zakładach. (Dokończenie.)

Na zakończenie chcieliśmy obszerniej tu wyłożyć samą metodę P. Jazwińskiego, aby dowodniej okazać wszelkie pożytki z niej wynikające; lecz poczekamy aż sam P. Jazwiński poda ją do powszechnej wiadomości przez wydanie nowych tablic, wraz z książkami pokazującemi sposób jakiego się trzymać należy w ich użyciu. Tym czasem nie możemy zataić szczerego życzenia, ażeby metoda jego znalazła dla siebie u nas takich że oświeconych i umiejących ją ocenić zwolenników, pomiędzy prywatnymi ludźmi, jak w innych krajach Europy, oraz, iżby trudniący się wykształceniem młodzieży Rosyjskiej, pośpieszyli korzystać z tego nowego dla nich dobrodzieystwa Rządu. — Cieszymy także siebie nadzieją, że w rychłym czasie uyrzemy ogłoszone drukiem wszystkie tablice historyczne B. A. Żukowskiego, których, mówiąc nawiasem, nie należy brać za jedno z tablicami P. Jazwińskiego. Ostatnie mogą być nadzwyczaj pożyteczne w początkowem uczeniu Historii, utwierdzają w pamięci imiona i daty, tak łatwo i trwale, jak żaden ze znanych dotąd sposobów nie mógł osiągnąć tego; kiedy tablice B. A. Żukowskiego, właściwie mówiąc, posługują nie do *nauki* Historii, lecz do *powtarzania*, i nadto nie samych tylko imion i liczb, lecz wszystkich faktów w porządku pragmatycznym, kiedy fakta te już dla uczących się były wyłożone w opowiadaniu wraz z wykazaniem przyczyn, jakie poprzedziły ich nastanie, i skutków przez nie wydanych. Ztąd więc tablice P. Jazwińskiego, jak się zdaje, są niedość potrzebne dla dzieci zaledwo poczynających uczyć się Historii, dla których nic więcej w tym względzie wykladać nie można, prócz tego tylko, co się wprost odnosi do pamięci, górującej wraz z imaginacją nad wszystkimi innymi zdolnościami w młodocianym wieku (gdyż jak wiadomo dla dzieci nie ma jeszcze Nauki we właściwem znaczeniu). Lecz tablice B. A. Żukowskiego są pożyteczne dla takich uczniów, co już przeszli Historią, albo niektóre tylko części, sposobem naukowym w kolei następujących po sobie i współczesnych wypadków, i którzy za pomocą znaków znajdujących się na tych tablicach, mogą przywodzić na myśl i wznowiać w swej pamięci wszystko, czego się nauczyli, jak porządnie w swych częściach złożoną całość. W Historii, jak w każdej innej nauce, jest osobna, zupełnie materjalna, mechaniczna część, odnosząca się do niższych umysłowych zdolności, nie wymagająca wyższych porównań i pomysłów, lecz niedość potrzebna, niezbedna, jak zasada materjalnej znajomości przedmiotu, na której daleko już później, wznosi się inna nie materjalna: rzeczą więc jest bacznego nauczyciela, wybierać dla swego ucznia ćwiczenia odpowiednie właściwemu peryodowi rozwinięcia jego umysłowych zdolności, aby uwolnił go od nudnych (i częstokroć bezpożytecznych) zatrudnień w dalszym ciągu czasu, kiedy w nim dojrzeją wyższe jego umysłowe zdolności. I w takim razie, zdaniem naszym, nie ma pożyteczniejszego nad tablice P. Jazwińskiego, prędko i łatwo napełniające pamięć wszystkimi początkowymi, zasadniczymi wiadomościami historycznymi; śmiało je można polecać do użycia wszystkim nauczycielom, życzącym prawdziwego i niekrótkotrwałego pożytku swym wychowancóm. Niech tylko metoda P. Jazwińskiego ukaże się na świat, przekonani jesteśmy, iż oczewista jej trafność i dogodność najlepiej przemówią na jej korzyść i skłonią na jej stronę większość zdań. Kiedy zaś w zupełności zostaną wydane tablice P. Jazwińskiego i B. A. Żukowskiego, natenczas będziemy mieli najlepsze pomoce naukowe dla początkowego i stopniem wyższego uczenia się Historii; jeśli zaś przytęm będą ułożone i doręczne książki cały kurs obejmujące, zastosowane do naszych potrzeb, do wyłącznie nam właściwego charakteru i towarzyskiego bytu; wtenczas dla nauki Historii wazy-

ка должна извлечь своею живительною силою изъ почвы еще свѣжей, дѣвственной, чистой.

А. Краевскій.
(Спб. Вѣд.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.
Гага, 28-го Сентября.

Его Императорское Высочество Великій Князь Россійскій МИХАИЛЬ, вчера вечеромъ сюда прибылъ. (А.Р.С.З.)

А В С Т Р І Я.
Вѣна, 28-го Сентября.

Сегодня Ихъ В-ва Императоръ и Императрица въ сопровожденіи присутствующихъ Эрцгерцоговъ прибыли изъ Шенбруна въ городъ, чтобы присутствовать при смотрѣ войскъ, собранныхъ здѣсь для осеннихъ маневровъ.

— Персидскіе Принцы, на пути изъ Лондона въ отечество, прибыли сюда за нѣсколько предъ симъ дней.

— Къ чиновнику, по отозваніи Австрійскаго Посланника до сихъ поръ еще остающемуся при посольской канцеляріи въ Мадридѣ, въ слѣдствіе новыхъ происшествій въ Испаніи, послано повелѣніе, чтобы онъ также оставилъ Мадридъ и отправился прежде къ Пиринейскимъ водамъ въ Барежъ или Баньеръ, для ожиданія тамъ дальнѣйшихъ повелѣній.

— По извѣстіямъ изъ Офена, 20-го Сентября на тамошнихъ горахъ началось собраніе винограда. Хотя уборка была довольно скудная, но вино должно быть хорошей доброты.

— Австрійскій Наблюдатель сообщаетъ, что бывшій некогда Императорско-Россійскимъ Посланникомъ въ Вѣнѣ, Князь Разумовскій, скончался здѣсь на 84 году жизни.

Зальцбургъ, 24-го Сентября.

Вчера по полудни Ихъ В-ва Король и Королева Баварскіе съ фамиліею и Королемъ Греческимъ Оттономъ, удостоили своимъ присутствіемъ нашъ городъ, осматривали соборную церковь, потомъ отправились въ лѣтнюю резиденцію Мирабель, мѣсто рожденія Короля Оттона, и оттуда въ замокъ Айгенъ, откуда вечеромъ Ихъ В-ва возвратились въ Берхтесгаденъ.

Лембергъ, 23-го Сентября.

Вчера въ 2 часа по полудни Е. К. Высоч. Эрцгерцогъ Фердинандъ, Генераль-Губернаторъ Галиціи, послѣ четырехнедельнаго отсутствія, по окончаніи празднованія Коронаціи въ Прагѣ, возвратился въ нашу столицу. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 27-го Сентября.

Бывшій посолъ Испанскимъ Посланникомъ Генераль Алава, вчера въ полдень въ частной аудіенціи, имѣлъ честь поднести Королю свое отзвѣное письмо. Вскорѣ потомъ представлялся Его В-ву Гр. Кампусано и поднесъ письмо вдовствующей Испанской Королевы, о назначеніи его чрезвычайнымъ Посланникомъ и полномочнымъ Министромъ при нашемъ Дворѣ. Г. Кампусано представлялся потомъ Королевы и Принцессы Адельиды. — Въ 2½ часа Король имѣлъ Министрскій Совѣтъ, продолжавшійся до 4 часовъ и въ 5½ час. возвратился въ Нелли. — Его В-во сегодня отправится въ лагерь при Компьенѣ, куда Его будутъ сопровождать, Президентъ Совѣта, Военный Министръ и Министръ Народнаго Просвѣщенія. Королевскіе экипажи уже вчера отправились.

— Gazette de France сообщаетъ, что Король до воскресенья 20 го Октября, пробудетъ въ лагерѣ при Компьенѣ, и въ тотъ же день будутъ кончены большія маневры. „Наметъ Короля“, присовокупляетъ этотъ журналъ „великолѣпный; онъ окруженъ помаранчевыми деревьями, и въ 4 фута ширины окопы защищаютъ его отъ враждебныхъ покушеній. Въ слѣдующій четвертокъ (29 ч.) актеры большой оперы, въ замковомъ театрѣ въ Компьенѣ дадутъ представленіе.“

— Графъ Латуръ-Мобургъ наименованный здѣшнимъ Посланникомъ въ Мадридъ, третьяго дня туда выѣхалъ. — Полковникъ Деларю прибылъ въ Парижъ.

— Генераль-Лейтенантъ Ожеро, братъ извѣстнаго Маршала, скончался здѣсь на 64 году жизни.

— Генераль Бюжо избирательнымъ собраніемъ въ Эксидеуль въ Дордонскомъ департаментѣ, единогласно опять избранъ Депутатомъ.

— Мониторъ въ сегодняшнемъ своемъ номерѣ уведомляетъ о заключеніи 19-го Іюня с. года торговой и судоходной конвенціи между Франціею и Великимъ Герцогствомъ Мекленбургъ-Шверинскимъ.

— Жур. Paix содержитъ слѣдующее: „Кажется

stko zostanie dokonaném i spokojnie możemy oczekiwać pożądaných owoców, jakie dobroczynna nauka powinna wydobyć swą ożywiającą siłą z gruntu jeszcze świeżego, młodzieńczego, czystego. А. Krajewski. (G.S.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

N I D E R L A N D Y.

Гага, 28-го Września.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻE Rosyjski MICHAŁ wczora wieczorem tu przybył. (A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 28 Września.

Dzisiaj Cesarstwo Ich Mość w towarzystwie Arcy-Xiażat przybyli z Schönbrunn do miasta, dla przeglądu wojsk zgromadzonych tu na ćwiczenia jesienne.

— Xiażęta Perscy powracając z Londynu do swego kraju, przed kilką dniami tu przybyli.

— Do urzędnika, dotąd jeszcze zostającego przy kancelarii Poselskiej w Madrycie, po odwołaniu z tamtąd Posła Austriackiego, posłane zostały rozkazy, ażeby niezwłocznie także opuścił Hiszpanię, udając się do Pirenejskich kąpiel w Barège lub Bagnères i tam oczekiwać na dalsze rozkazy.

— Według wiadomości z Budy, 20 Września, w tamiecznych górach zaczęto się winobranie. Chociaż zbiór był bardzo nikczemny, lecz przymiot wina powinien być dobry.

— Dostrzegacz Austriacki donosi, że były niegdyś Cesarско-Rosyjskim Posłem w Wiedniu Xiaże Razumowski, w 84 roku zakończył tu życie.

Salzburg, 24-go Września.

Wczora po południu Królestwo Ich Mość Bawarscy z familią i J. Kr. Mość Król Grecki Otton, zaszczytliwi swą bytnością nasze miasto, i obejrawszy kościół katedralny, udali się do letniej rezydencji Mirabell, jako miejsca urodzenia Króla Ottona, a z tamtąd do zamku Aigen, zkąd wieczorem powrócili do Berchtesgaden.

Lwów, 23-go Września.

Wczora o godzinie 2-giej z południa J. K. Wys. Arcy-Xiaże Ferdynand, Jenerał-Gubernator Galicyi, po czterotygodniowej nieobecności, znowu powrócił do naszej stolicy, z uroczystości koronacyjnych w Pradze. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 27 Września.

Dotychczasowy Posel Hiszpański Jenerał Alava, wczora o południu miał szczęście Królowi na prywatnej audyencji, wręczyć odwołujące go listy. Po nim wkrótce Hrabia Campuzano był wprowadzony do Króla i podał J. Kr. Mości list Królowej Hiszpańskiej wdowy, uwierzytelniający go w urzędzie Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy tutejszym dworze. P. Campuzano był potem przedstawiany Jey Kr. Mości i Xieźniczce Adelaidzie. — O pół do 3-ciej Król miał Radę Ministrów, trwającą do godziny 4-tej, a o 6-tej powrócił do Neuilly. — J. Kr. Mość dzisiaj uda się do obozu pod Compiègne, dokąd towarzyszyć będą Królowi Prezydent Rady, oraz Ministrowie wojny i oświecenia narodowego. Pojazdy Królewskie wczora już tam wyszły.

— Gazette de France donosi, że Król do niedzieli, t. j. do d. 2 Października zabawi w obozie pod Compiègne, i w tym dniu wielki przegląd zakończy ćwiczenia. „Namiot Króla, dodaje wspomniany dziennik, jest wspaniały; otoczony pomarańczowymi drzewami, a na 4 stopy szerokie okopy, bronią go od napadu niepokojnych. W przyszły czwartek (d. 29) artyści Wielkiej Opery na teatrze zamkowym dadzą reprezentacyą.“

— Mianowany na Posła tutejszego w Madrycie Hrabia Latour-Maubourg, wyjechał wczora na miejsce przeznaczone. Półkownik Delarue przybył do Paryża.

— Jenerał-Porucznik Augereau, brat znajomego Marszałka, umarł tu w 64 roku życia.

— Jenerał Bugeaud przez kolegium wyborcze w Excideuil w departamencie Dordogne, jednogłośnie znowu obrany został Deputowanym.

— Monitor w dzisiejszym swym numerze ogłasza o zawartej 19-go Czerwca t. r. handlowej i morskiej konwencji między Francją a Wielkiem Xieźstwem Meklenburg-Schwerińskim.

— Dziennik Paix zawiera, co następuje: „Zdaje się

нѣтъ сомнѣній, что первый номеръ вечерней газеты, которая будетъ издаваться подъ покровительствомъ Министерства, выйдетъ послѣ завтра. Этотъ журналъ будетъ имѣть заглавіе: *Хартія 1830 г.* Увидимъ, не найдется ли оппозиція и въ этомъ заглавіи, знакъ расположенности къ реставраціи.

— *Мониторъ* доноситъ, что Правительство получило слѣдующія извѣстія изъ Байонны: „Увѣдомляютъ, что бригадиръ *Але*, 21-го ч. напалъ на Генерала *Гомеса* при Вилларабледо и взялъ у него 1,360 пѣхотныхъ, 2 пушки и аммуницію. *Родиль* 21-го ч. вышелъ изъ Мадрита.

— По частному письму изъ Байонны отъ 23-го ч., Мадритъ уже не былъ въ опасности, и Королева недумала ни на минуту удалиться изъ столицы. Войско, при возвращеніи Ея въ Мадритъ, получило за два мѣсяца невыплаченное жалованье. Случай сей о которомъ Правительство тотчасъ увѣдомило провинціальныхъ Юнты приписываютъ *Г. Мендизабалу*. Королева съ начала не хотѣла имѣть дѣла съ *Г. Мендизабалемъ*, и окружающіе Ее даже старались воспретить Министру входить къ Ея В-ву; но *Г. Мендизабалъ* 13-го ч. по утру, занялъ одну комнату дворца и объявилъ, что онъ не выйдетъ оттуда, не поговоривъ съ Королевою, и между тѣмъ, совершенно спокойно началъ переносить изъ дворца дѣла своего департамента. Въ 4 часа по полудни Королева рѣшилась для отвращенія худыхъ послѣдствій приватъ Министра.

— *Courrier Français* утверждаетъ, что также въ новомъ Испанскомъ Министерствѣ господствуетъ несогласіе на счетъ замѣчательнаго поступка противу Испаніи, и что этотъ вопросъ кажется можетъ довести до вторичнаго распушенія Кабинета.

28-го Сентября.

Король и Королевская Фамилія вчера по полудни въ 4½ час. въ сопровожденіи Президента Совѣта, Министровъ Внутреннихъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, отправились изъ Нѣли въ Компьень.

— На сихъ дняхъ много говорили о переговорахъ съ фамиліею *Бонапарте*, чтобы разрѣшить возвращеніе оной во Францію и притомъ утверждали, что *Иосифъ Бонапарте* получилъ уже дозволеніе возвратиться. Кажется, въ самомъ дѣлѣ, Принцу *Иосифу* дозволено пробыть нѣсколько мѣсяцевъ во Франціи, но ни онъ ни вдова *Мюрата* не могутъ жить въ Франціи, и Правительство отказало всѣмъ другимъ требованіямъ фамиліи *Бонапарте*. Кардиналъ *Фешъ* жительствовавшій въ Римѣ и имѣющій драгоцѣннѣйшее собраніе картинъ, каковаго нѣтъ можетъ быть нигдѣ, сдѣлалъ предложеніе Французскому Правительству, уступить это собраніе Франціи, если только прекратитъ изгнаніе фамиліи *Наполеона* изъ Франціи. Кардиналъ получилъ отвѣтъ, что ему дозволяется жить во Франціи, но это дозволеніе не можетъ распространяться на другихъ членовъ его фамиліи. Кардиналъ *Фешъ* объявилъ, что онъ требуетъ справедливости для всѣхъ а не для себя одного. Переговоры тѣмъ и кончены.

— Вчера въ первый разъ появился новый Министерскій журналъ *Хартія 1830 г.* Редакторомъ называетъ себя прежній отвѣтственный издатель *Figaro* *Г. Несторъ Рокепланъ*, доказывающій въ своей программѣ, что Министерство отъ 6-го Октября есть только преемственное Министерство 13-го Марта и 11-го Октября.

— Фрегатъ перваго разряда *la Dryade*, 24-го ч. отправился изъ Тулона въ Кадиксъ, чтобы смѣнить стоящій тамъ линійный корабль *Алгезирасъ*, который долженъ былъ отправиться въ Лиссабонъ. Первый корабль, останется въ Кадиксъ, пока *Алгезирасъ* туда возвратится, потомъ отправится въ Таго и тамъ остановится.

— *Journ. de Paris* согласно съ журналомъ *Прѣвій* содержитъ сегодня слѣдующую статью: „Извѣстія изъ Испаніи становятся благопріятнѣе. *Гомесъ* 21 ч. совершенно пораженъ. Это пораженіе было столь значительно, что Генераль *Родиль* пришедшій скорымъ маршемъ, опять отослалъ войска свои въ Мадритъ и тотчасъ отправился къ Сѣверной арміи. Вообще соглашаются въ томъ, что *Гомесъ* большую сдѣлалъ ошибку сосредоточивъ всѣ свои силы въ одномъ пунктѣ. Такъ какъ онъ не имѣетъ военныхъ свѣдѣній, которыя необходимо нужны, чтобы вести большое войско на сраженіе, то онъ могъ надѣяться только на способъ Гериласской войны. Соединеніе войскъ *Кабреры* и *Серрадора* подъ его командою, было для Христиановъ весьма благопріятно; они и незамедлили тѣмъ воспользоваться. Извѣстія изъ Мадрита равномѣрно благопріятны какъ и отъ арміи; національная гвардія, хотя образована по несовершеннымъ законамъ 1822, впрочемъ кажется сверхъ ожиданія оживлена лучшимъ духомъ; избраніе Офицеровъ тѣмъ

пewнѣмъ, że pierwszy numer gazety wieczornej, która ma wychodzić pod opieką nowego Ministerium, pojutrze wydany będzie. Dziennik ten będzie miał tytuł: *La Charte de 1830*. Obaczemy, czy opposycja nie znajdzie w samym tym tytule znaku skłonności do restauracji.”

— *Monitor* donosi, że Rząd otrzymał z Bayonny następujące wiadomości: „Donoszą, że Brygadyer *Alaix* dnia 21 napadł na Jenerała *Gomez* pod Villarabledo, zabrat mu 1,360 ludzi w niewolę, 2 działa i amunicyą. *Rodil* dnia 21 wyszedł z Madrytu.

— List prywatny z Bayonny pod d. 23 uwiadamia, że Madryt nie był więcej zagrożony, i że Królowa nie myślała ani na chwilę wydalic się ze stolicy. Woyska za powrotem jej do Madrytu otrzymały od dwóch miesięcy żołd zaległy. Okoliczność tę, o której Rząd zawiadomił natychmiast Juntę prowincjonalną, winniśmy *P. Mendizabal*. Królowa z początku nie chciała widzieć się z *P. Mendizabal*, a otaczający ją, starali się nawet nie pozwolić Ministrowi wyjścia do Jej Kr. Mości; lecz *P. Mendizabal* d. 13 rano, zajął jeden pokój pałacu i oświadczył, iż nie pierwsey go opuści, aż nim nie będzie mówił z Królową, a tymczasem z największą spokojnością, zaczął się przepisać z pałacu ze swym wydziałem. O godzinie 4-tej po południu, Królowa postanowiła nakoniec dla uniknienia złych skutków, przyjąć Ministra.

— *Courrier Français* utrzymuje, że i w nowém Ministerium panuje wielka niezgoda względem wyrażnego postępowania przeciw Hiszpanii, i że to zapytanie może nawet doprowadzić do powtórne go rozwiązania gabinetu.

Dnia 28.

Król i familia Królewska wczora po południu o godzinie 5-tej w towarzystwie Prezydenta Rady, oraz Ministrów spraw wewnętrznych i oświecenia narodowego, udali się z Neuilly do Compiègne.

— Dzisiaj wiele mówiono o układach odbywających się z famiłią *Bonaparte*, względem powrotu jej do Francyi, dodając, że *Józef Bonaparte* otrzymał już dozwole nie na powrót. Zdaje się w rzeczy samej, że *Xięciu Józefowi* pozwolono zabawić kilka miesięcy we Francyi, lecz ani on, ani wdowa *Murata* nie mogą zamieszkać we Francyi, i Rząd nie przyjął żadnych innych poszukiwań famiłii *Bonaparte*. Kardynał *Fesch*, który mieszka w Rzymie i posiada kosztowny zbiór obrazów, jakiego może nie ma na całym świecie, czynił przełożenie Rządowi Francuzkiemu, zbiór ten zapisać Francyi, jeśli tylko uczyniono koniec wygnaniu famiłii *Napoleona*. Kardynał otrzymał odpowiedź, iż jemu o sobiscie dozwala się osiąść we Francyi, lecz że dla innych członków jego famiłii, nie można jeszcze udzielić tej łaski. Kardynał oświadczył na to, iż żąda sprawiedliwości, nie dla siebie samego, lecz dla wszystkich. Układy na tém się skończyły.

— Nowy wieczorny dziennik ministeryalny: *Karta 1830 r.* wczora poraz pierwszy się ukazał. Wydawcą jest dawniejszy odpowiedzialny Redaktor dzien *Figaro*, *P. Nestor Roqueplan*, który w swej programmie dowodzi, że Ministerium 6-go Września jest tylko następne po Ministeriach 13 Marca i 11 Października.

— Fregata pierwszego rzędu *la Dryade* d. 24 wypłynęła z Tulonu do Kadyxu, ażeby zmienić stojący tam okręt liniowy *Algesiras*, który ma się udać do Lisbony. Ten pierwszy okręt tak długo pozostanie w Kadyxie, nim *Algesiras* tam powróci; potem uda się do Tažo, i tam stać będzie.

— *Dziennik Paryżki* zgodnie z *Dziennikiem Rozpraw* zawiera dzisiaj następujący artykuł: „Wiadomości z Hiszpanii biorą pomyslniejszy obrót. *Gomez* dnia 21 zupełnie został pobity. Porażka jego była tak znaczna, że Jenerał *Rodil*, który śpiesznym pochodem tam przybył, woysko swe znowu odesłał do Madrytu, i natychmiast przedsięwziął podróż do woyska północnego. Powszeczenie zgadzają się w tém, że *Gomez* przez skoncentrowanie wszystkich awych sił na jednym punkcie, wielkiego dopuścił się błędu. Ponieważ nie posiada tych woyskowych znajomości, które do prowadzenia wielkiej massy na pole bitwy nie odbicie są potrzebne, przeto uważał tylko pomyslnie powodzenie w sposobie wojny Guerilasów. Połączenie woysk *Cabrery* i *Serradora* pod jego rozkazami było dla Krystynistów bardzo szczęśliwym wypadkiem; przeto nie zaniebdali korzystać z tego. Wiadomości z Madrytu równie są pomyslnie, jak i od woyska; gwardya narodowa, chociaż utworzona podług niedostatecznych praw 1822 roku, zdaje się jednak być daleko lepszym ożywiona duchem, aniżeli

замѣчательно, что всѣ принимавшіе участіе въ безпорядкахъ удалены отъ выборовъ. Сверхъ того кажется, что посредствомъ налоговъ, казна приобрѣла значительныя суммы; Англійскіе и Французскіе легіоны получили все свое недоимочное жалованье, а жалованье Испанскаго войска обезпечено на три мѣсяца.

— *Mémorial Bordelais* въ новѣйшемъ своемъ номерѣ уведомляетъ: „По всѣмъ донесеніямъ полученнымъ нами изъ Испаніи, Мадридъ находится въ опасности, быть осажденнымъ Карлистскою арміею. Мы нарочно говоримъ арміею, ибо дивизія Гомеса, съ присоединившимся къ ней небольшимъ корпусомъ, образуетъ значительную массу, на которую нельзя смотрѣть съ пренебреженіемъ. Въ этомъ войскѣ считается 16,000 чел. съ 2,000 лошадей. Вчера (26 ч.) распространился здѣсь слухъ, что обѣ Королевы и Министры отправились въ Бадахосъ, чтобы приблизиться къ Португальскимъ границамъ. Слухъ этотъ кажется преждевременнымъ; впрочемъ извѣстно, что въ Мадридѣ все приготовлено къ этому путешествію.

— Въ *Phare de Bayonne* содержится: „Письма изъ Турина рѣшительно увѣряютъ, что слухи распространенные нѣкоторыми Парижскими журналами о предстоящихъ, или уже происшедшихъ безпокойствахъ въ Италіи, были неосновательны. Ни откуда не видно, чтобы страна, въ которой господствуетъ совершенное спокойствіе, подверглась такому несчастію.

— На сегодняшней биржѣ возвысились всѣ ассигнаціи, особенно же Испанскія и Португальскія.

29-го Сентября.

Мониторъ доноситъ изъ Компьеня отъ 28-го ч.: „Король, Королева, Принцессы *Аделаида, Марія и Клементина*, Герцоги *Омальскій и Монпенсѣ*, выѣхавшіе вчера по полудни въ 4 часа въ сопровожденіи Президента Совѣта, Военнаго Министра и Министра публичнаго воспитанія (а не Министра Внутреннихъ Дѣлъ) выѣхавъ изъ Нѣмъ, вечеромъ въ 10½ часовъ прибыли въ здѣшній замокъ, гдѣ Августѣйшія Особы приняты были Герцогами *Орлеанскимъ и Немурскимъ*. Навсемъ пути народъ тѣснился къ экипажу Ихъ Величествъ и повсюду раздавался возгласъ: *Да здравствуетъ Король!* Городъ Сабли былъ торжественно иллюминированъ и національная гвардія стояла подъ ружьемъ. Прекрасная погода благоприятствовала путешествію; хотя отдаленная молнія предвѣщала приближающуюся бурю; но она началась уже по прибытіи Ихъ Величествъ и причинила много вреда; такъ на пр. большая Королевская палатка въ лагерѣ бурюю отъ части разрушена; теперь занимаются возстановленіемъ оной.

— *Constitutionnel* говоритъ: „Экспедиція въ Константинополь вчера въ Министерскомъ Совѣтѣ рѣшительно утверждена и уже посланы повелѣнія къ различнымъ корпусамъ, которые примутъ въ ней участіе. Баталіоны войска будутъ составлены изъ солдатъ, которые прослужили по крайней мѣрѣ 15 мѣсяцевъ; это постановленіе можно только хвалить. Желательно, чтобы Правительство выставило достаточную силу для Маршала *Клозеля*, чтобы привести его въ состояніе наконецъ дать рѣшительное сраженіе. *Абдель-Кадеръ* имѣетъ отъ Константины сильное подкрѣпленіе; выгоды колоніи и слава нашего оружія требуютъ совершеннаго удовлетворенія.

— Корвета *La Recherche*, Капитанъ *Треуаръ*, 27-го числа прибыла въ Шербургъ. Она оставила 3-го ч. берега Гренландіи, но не привезла никакихъ извѣстій о бригѣ *la Lilloise*, хотя она доходила до Фридрихсбаха на Сѣверо-западномъ берегу Гренландіи. *Recherche* во всей экспедиціи не потеряла ни одного человека.

— Здѣшнее Испанское Посольство приглашаетъ посредствомъ *Монитора* всѣхъ въ Парижѣ или во внутренности Франціи проживающихъ Испанцевъ явиться въ теченіе времени отъ 1-го до 8-го Октября, въ домъ посольства для принятія присяги въ разсужденіи образа Правленія 1812 г. Тѣ изъ Испанцевъ, которые не могутъ явиться лично должны письменно дать клятву. Вмѣстѣ съ тѣмъ сказано, что списокъ особъ принявшихъ присягу будетъ конченъ 10-го Октября.

— Г. *Маріани* Мадридскимъ Правительствомъ наименованъ Испанскимъ Генеральнымъ Консуломъ въ Парижѣ.

— Въ *Paix* сказано: „Англійскій пароходъ получилъ приказаніе отправиться къ Испанскимъ берегамъ для доставленія морскому войску Британскаго легіона оружія и аммуниціи.“

30-го Сентября.

Третьяго дня Король принималъ въ Компьенѣ Префекта и Вице-Префекта Оазскаго Департамента,

сподѣивать себѣ можно было; выборъ же офицеровъ зтѣдъ jest godzien uwagi, że wszyscy ci, którzy mieli udział w zamieszaniach, są wyłączeni. Zresztą zdaje się, że przez kontrybucye do kass publicznych znaczne wpłynęły summy; Angielskie i Francuzkie legie otrzymały cały żołd, a żołd woyska hiszpańskiego na trzy miesiące jest zabezpieczony.“

— *Mémorial Bordelais* въ наынновшымъ swymъ nume-rze donosi: „Podługъ wszystkichъ doniesień, jakieśmy o-trzymali zъ Hiszpanii, Madrytъ jest wъ przygotowaniu byдъ oblężonymъ przez woyska Karolistowskie. Umysł-nie mówimy przezъ woyska, gdyż dywizya Gomeza zъ przyłączonymъ do niej korpusemъ, formuje znaczną mas-sę tak, że zъ pogardą na nią patrzeć nienależy. Siły te liczą na 16,000 ludzi i 2,000 koni. Wczora (d. 26) roz-biegła się tu pogłoska, że obie Królowe i Ministrowie udali się do Badajoz, dla zbliżenia się ku granicomъ Por-tugalskimъ. Pogłoska ta zdaje się byдъ przedwczesną; tymczasemъ to jest pewnemъ, iż do tey podróży wъ Ma-drycie wszystko jest wъ gotowości.“

— Wъ *Phare de Bayonne* czytamy: „Listy zъ Tury-nu donoszą zъ największą pewnością, że przezъ niektóre dzienniki paryżskie rozszerzona pogłoska o blizkichъ lub jużъ wybuchłychъ niespokojnościachъ we Włoszechъ cał-kiemъ jest bezzasadną. Zъ nizekąd się nie okazuje, ażeby kray ten, który się cieszy zupełną spokojnością, do-tknięty byłъ taką plagą.“

— Na dzisiejszej giełdzie znacznie poszły wъ górę wszystkie papiery, a szczególniej Hiszpańskie i Por-tugalskie.

Dnia 29.

Monitor donosi zъ Compiègne podъ d. 28: „Król, Królowa i Xiężniczki *Adelaida, Maria i Klementyna*, oraz Xiążęta *Aumale i Montpensier*, którzy o godzi-nie 4-tej po południu wъ towarzystwie Prezidenta Ra-dy, oraz Ministra woyny i narodowego oświecenia (nie zaś Ministra spraw wewnętrznych), wyjechali zъ Neuilly, o pół do 11-tej wieczoremъ przybyli do tutejszego zam-ku, gdzie byli przyjęci przezъ Xiążąt *Orléans i Némours*. Na całej drodze lud ciskał się ku pojazdomъ Królew-stwa Ichъ Mość zъ powszechnemi okrzykami: *Niechъ ży-je Król!* Miasto Senlis uroczyście było oświecone i gwardya narodowa stanęła podъ bronią. Najpiękniejsza pogoda sprzyjała podróży; chociaź niekiedy pokazują-ca się błyskawica zapowiadała zbliżającą się burzę, lecz ta dopiero zaczęła się po przybyciu Ichъ Kr. Mości i zrządziła szkody, a między innemi wielki namiotъ Kró-lewski wъ obozie, przezъ szturmъ gwałtowny wъ części zo-stał obalony; teraz się zajmują około jego naprawy.

— *Constitutionnel* donosi: „Wyprawa do Konstanti-ny wczora na Radzie Ministrów stanowczo została u-twierdzoną, i natychmiastъ postano rozkazy do różnychъ korpusów, które mają do niej należeć. Bataliony woyskowe mają byдъ złożone zъ żołnierzy, którzy służyli najmniej 15 miesięcy. To tylko postanowienie pochwa-lić możemy. Życzyć należy, ażeby Rządъ dałъ Marszałko-wi do rozporządzenia znaczne siły i postawiłъ go wъ mo-żności, wydać nakoniecъ ostateczną bitwę. Od Konstan-tiny *Abdel-Kader* najsilniey jest utrzymywany; in-teressa osady i honorъ naszego oręża, wymagają zupeł-nego zadowolenia.“

— Korweta *la Recherche*, Kapitanъ *Trehouart*, dnia 27 przybyła do Cherbourgа. Opuściła brzegi Grenlan-dyi d. 3, lecz żadney wiadomości nie udzieliła o bry-gu *Lilloise*, chociaź przeszła ażъ do Friedrichsbachъ na północnowschodnichъ brzegachъ Grenlandyi. *Recherche* wъ całej tey wyprawie nie utraciła żadnego człowieka.

— Tuteysze Hiszpańskie Poselstwo wzywa przezъ *Mo-nitora* wszystkichъ wъ Paryżu lub wъ granicachъ Francyi znaydującychъ się Hiszpanówъ na czasъ odъ d. 1 do 8 Pa-ździernika, ażeby się zgromadzili wъ hotelu poselstwa, dla wykonania przysięgi na ustawę 1812 roku. Hiszpa-ni osobiście stawić się nie mogący, mają przysłać na pi-smie przysięgę. Przy tѣmъ uwiadomiono, że lista przy-sięgłychъ osóbъ 10 Października zamkniętą zostanie.

— Rządъ Hiszpański mianowałъ P. *Marliani* Konsu-lemъ Jeneralnymъ wъ Paryżu.

— Wъ *Paix* czytamy, że angielski parochodъ otrzymałъ rozkazъ udać się ku brzegomъ hiszpańskimъ, dla zawie-zienia żołnierzomъ marynarki legii Angielskiey broni i ammu-nicyi.

Dnia 30.

Królъ zawczora przedъ południemъ przyymowałъ wъ Compiègne Prefekta i Vice-Prefekta departamentu Oise,

городскія сословія и Офицеровъ національной гвардіи. Последнимъ притомъ Его В-во сдѣлалъ смотръ на дворцовой площади. Въ 12½ час. отправились Король, Королева, Принцессы и оба юные Принцы въ открытыхъ экипажахъ на площадь, гдѣ собраны были всѣ войска находящіяся въ лагерѣ. Въ свитѣ Ихъ ВВ. находились Президентъ Совѣта, Министры публичнаго воспитанія и Военный, а также Великій Канцлеръ Почетнаго Легіона, Маршалъ *Жераръ*. Войска, числомъ около 24,000 составили двѣ дивизіи пѣхоты и одну кавалеріи. Герцогъ *Орлеанскій*, какъ главнокомандующій при встрѣчѣ Короля начальствовалъ надъ первою дивизіею, а Герцогъ *Немурскій* надъ второю, находящеюся у него въ командѣ, бригадою кавалеріи. Король вмѣстѣ со свитою, верхомъ проѣхалъ вдоль линій; за нимъ слѣдовали въ экипажахъ, Королева и Принцессы. Посреди каждой дивизіи Его В-во останавливался, чтобы вручить собственноручно воинамъ, избраннымъ въ орденъ Почетнаго Легіона, или къ какой либо должности, знаки отличія или патенты. По окончаніи смотра начались маневры, которые были выполнены съ величайшею исправностію и къ совершенному удовольствію Короля. Между иностранными Офицерами присутствовавшими при этомъ дѣлѣ замѣчательны были Князь *Шенбургъ*, Полковникъ *Карадокъ*, Майоры *Вуссовъ*, *Куссеровъ* и другіе. Войска раздѣлилось потомъ на дивизіи и проходило, при живѣйшихъ возгласахъ одобренія мимо Его Величества. Въ 5 часовъ маневры кончились. Погода была болѣе благоприятна, нежели какъ могли ожидать послѣ грозы, бывшей въ прошлую ночь. По возвращеніи въ замокъ Ихъ Величества обѣдали въ галлерей Діаны за столомъ на 140 приборовъ, къ которому приглашены были знатнѣйшіе чиновники, иностранные Офицеры, Генералы и Штабъ-Офицеры равно какъ и тѣ Офицеры, которые получили какія либо должности или знаки отличія.

— Князя *Таллейрана* ожидаютъ сюда изъ Валансе въ первой половинѣ будущаго мѣсяца. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 27-го Сентября.

Брейтонскій павильонъ такъ распространенъ и построенъ, что впередъ можетъ жить тамъ при ихъ Величествахъ значительное число гостей, вмѣсто того, чтобы имѣть помѣщеніе въ городской гостинницѣ. Слышно, что всѣ Королевская фамилія исключая Герцогиню *Кентскую* и Принцессу *Викторію* пробудетъ зиму въ Брейтонѣ. Последній, хотѣвъ въ этомъ году еще разъ посѣтить Рамсгате.

— Маркизь *Лансдаунъ* Президентъ тайнаго Совѣта, въ Субботу съ своею супругою и дочерью отправился въ Дувръ; *Courier* полагаетъ, что онъ сдѣлаетъ поѣздку въ Берлинъ.

— Генерала *Алаву* ожидаютъ сюда изъ Тура; онъ останется въ Англіи.

28-го Сентября.

Лордъ *Бруксманъ* теперь опять совершенно выздоровѣлъ и еще въ этомъ году посѣтитъ Глазговъ, какъ онъ и предположилъ; онъ нехотѣлъ избѣгать сей новой опасности для своего здоровья, потому, что намѣренъ при открытіи Парламента опять засѣдать въ Верхней Палатѣ.

— Сынъ умершаго въ 1833 году въ Англіи Посланника Короля Дели, *Радшахъ-Раммоунъ-Рой*, присоединился къ Англиканской церкви, и весьма хорошо говорить по Англійски.

— Въ письмѣ, которое *Times* получилъ изъ Парижа отъ 26 ч. Сентября между прочимъ содержится: „Всѣ теперь на вѣрное полагаютъ, что *Донъ-Карлосъ* долженъ побѣдить. Политика, одобряемая друзьями его, состоитъ въ томъ, что бы онъ дѣйствовалъ не слишкомъ поспѣшно, но предоставлялъ бы естественному развитію происшествія, которыми сподвигаются его агенты и эмиссары.

— Французскаго Посланника при здѣшнемъ дворѣ, Генерала *Себастьяни*, ожидаютъ сюда обратно 4 Октября.

— По извѣстію газеты *Morning Herald*, дипломатическій корпусъ въ Лиссабонѣ остановилъ свои дѣйствія и объявилъ, что онъ долженъ ожидать инструкцій отъ своихъ Правительствъ.

— О частыхъ перемѣнахъ образа правленія въ Португаліи послѣ конституціи 1820 года одна изъ здѣшнихъ газетъ говоритъ: „Король *Иоаннъ VI* 4 Іюня 1821 года возвратившись изъ Рио-Жанейро въ Лиссабонъ принялъ невольное новое устройство, но отвергъ его снова 27 Мая 1823. *Донъ-Педро* потомъ въ 1826 году далъ сей странѣ умѣренно-свободное правленіе, которое было выдкено по изданной Французской Хартіи; но *Донъ-Мигуэль* имѣлъ съ 1828 по Іюль 1834 по видимому не ограниченное правленіе, пока *Дон-Педро*

владѣе міеyskie i oficerów gwardyi narodowej. Ci ostatni na dziedzińcu pałacowym odbywali ćwiczenia przed Jego Kr. Mością. O pół do 1-szej Król, Królowa, Xięźniczki i obaj młodzi Xiążęta w otwartych pojazdach, udali się na plac manewrów, gdzie były zgromadzone wszystkie obozem stojące woyska. Królestwo Ich Mość byli przeprowadzani przez Prezidenta Rady, Ministrów, Oświecenia publicznego i Woyny, tudzież Wielkiego Kancelarza Legii Honorowej Marszałka *Gérard*. Woyska, około 24,000 ludzi, wystawione były we dwóch dywizjach piechoty i jednej dywizyi jazdy. Xiążę *Orleans*, jako główny Dowódzca, przyjął Króla na czele pierwszey dywizyi, a Xiążę *Némours* na czele dowodzoney przezeń drugiey brygady jazdy. Król ze swym orszakiem, siadłszy na koń, przejechał wzdłuż linii; za nim jechały Królowa i Xięźniczki w swych pojazdach. We środku kaźdey z tych dywizy z zatrzymywał się Król, ażeby wojownikom, do orderu Legii Honorowej, albo do nagrody przedstawionym, własnoręcznie podać przeznaczone im ozdoby lub przygotowane dla nich patenta. Po skończonym przeglądzie zaczęły się obróty, które się odbywały z wielką dokładnością i z zupełnem zadawoleniem Króla. Między obcemi oficerami, obecnymi na tych obrótach, postrzegano Xięcia *Schönburg*, Półkownika *Caradoc*, Majorów *Wussowa*, *Kusserowa* i innych. Woyska uporzędkowały się potem w dywizye i przeciągały pomiędzy największymi pochwałami przed J. Kr. Mością. O godzinie 5-tey skończyły się obróty. Pogoda była lepszą, aniżeli po burzy nocy prz-szłej spodziewać się można było. Po powrocie do zamku obiadowali Królestwo Ich Mość w galeryi Dianny; stół był nakryty na 140 osób, do którego zaproszeni byli wyżsi urzędnicy, zagraniczni Oficerowie, Jenerałowie, Sztabs-Oficerowie, również i ci Oficerowie, którzy otrzymali obowiązki, zostali nagrodzeni lub ozdobieni.

— Xięcia *Talleyranda* w pierwszey połowie przyszłego miesiąca z Valençay tu oczekują. (A.P.S.Z.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 27 Września.

Pawilon w Brighton został tak rozszerzony i wybudowany, że na przyszłość wielka tam liczba gości przy J. K. Mościach znajdować się będzie mogła, zamiast mieszkania w hotelu mieskim. Słychać, że cała Królewska familia, oprócz Xiężny *Kent* i Xięźniczki *Wiktoryi*, przepędzi zimę w Brighton. Te ostatnie chcą jeszcze raz w tym roku odwiedzić Ramsgate.

— Margrabia *Lansdowne*, Prezydent tajney-rady, w sobotę ze swą małżonką i córką udał się ztąd do Dover; podług Kuryera odbędzie on podróż do Berlina.

— Jenerała *Alava* oczekują z Tours; ma on zamiar pozostać w Anglii.

Dnia 28.

Lord *Brougham* teraz znowu całkiem wyzdrowiał i w tym jeszcze roku ma zamiar odwiedzić Glasgow; niechce on unikać nowego niebezpieczeństwa dla swego zdrowia, gdyż ma zamiar za otwarciem Parlamentu zasiadać w Izbie Wyższej.

— Syn zmarłego w roku 1833 w Anglii Posła Króla Delli, *Radschah Rammohun Roy* przystąpił do Anglikańskiego Kościoła i bardzo dobrze mówi po Angielsku.

— W liście, który *Times* otrzymał z Paryża pod d. 26 Września między innemi czytamy: „Wszyscy prawie teraz utrzymują za rzecz pewną, że *Don Carlos* zwyciężyć musi. Zalecana mu polityka przez jego przyjaciół w tém się zawiera, ażeby się nie śpieszył ze swém postępowaniem, lecz ażeby zostawował własnemu rozwinięciu się wszędzie przyspieszane wypadki przez jego agentów emissaryuszów.

— Poseł Francuzki przy tutejszym dworze, Jenerał *Sebastiani*, jest tu napowrót oczekiwany, d. 4 Października.

— Podług doniesień *Morning Herald*, korpus dyplomatyczny w Lizbonie wstrzymał swe działania i oświadczył, że oczekiwać będzie instrukcyi od swych Rządów.

— Względem częstych odmian kształtu Rządu w Portugalii od konstytucyi 1820 roku jedna z tutejszych gazet czyni postrzeżenie: „Król *Jan VI*, 4 Czerwca 1821 roku powróciwszy z Rio Janeiro do Lizbony, nietylko nieprzyjął nowego urządzenia, lecz odrzucił je 29 Maja 1823. *Don-Pedro* w 1826 r. ustanowił Rząd wolnomiarkowany, który był utworzony na wzór ówczesowej Francuzkiej Karty, *Don Miguel* zaś od r. 1828 do Lipca 1834 wyraźnie miał Rząd nieograniczony, nim *Don Pedro*, przepisał nakoniec swą konstytucyą, któ-

наконецъ далъ свою конституцію, которая теперь замѣнена образомъ правленія 1820.

30-го Сентября.

Король третьяго дня собиралъ въ Сентъ-Джемскомъ дворцѣ капитулъ Іонійскаго ордена Св. Михаила и Св. Георгія и украсилъ большимъ крестомъ этого ордена назначеннаго Намѣстникомъ въ Мальту Генераль-Маіора *Бувери*.

— Здоровье Герцогини *Глогестерской* послѣ путешествія ея въ Германію значительно поправилось; Ея Кор. Высочество много лѣтъ тому назадъ не пользовалась такимъ здоровьемъ, какъ теперь.

— Россійскій Адмиралъ *Грейгъ* прибылъ въ Лондонъ, что бы отправиться съ большимъ пароходомъ, построеннымъ здѣсь для Его Величества Императора Россійскаго. Баронъ *Крюденеръ*, бывшій доселѣ Россійскимъ Посланникомъ въ Вашингтонѣ, отправился въ Парижъ.

— Въ слѣдствіе пониженія пошлины на газетный штемпель, много новыхъ газетъ частію объявлено, частію дѣйствительно вышло. Многія провинціальныя газеты, которыя выходять однажды въ недѣлю и должны были выйти 15 Сентября, появились уже на другой день, что бы на этотъ разъ уже имѣть участіе въ пониженіи цѣны на штемпель. (A.P.S.Z.)

Г Е Р М А Н І Я.

Франкфуртъ, на М. 2-го Октября.

По полученному здѣсь сегодня, заслуживающему вниманіе, приватному извѣстію изъ Берна отъ 29-го Сентября, Французскій Посланникъ прекратилъ свои сношенія съ Швейцарскимъ Союзомъ и объявилъ блокировку со стороны своего Правительства.

— Новѣйшія донесенія сообщаютъ, что Герцогъ *Монтебелло* со всею своею посольскою канцеляріею, уже оставилъ Швейцарію. — Предсѣдательствующій Кантонъ созвалъ Союзный Сеймъ на 17 Октября. (G.C.)

Б Е Л Г І Я.

Брюссель, 27-го Сентября.

Король вчера въ сопровожденіи Принца *Саксен-Кобургскаго* отправился въ лагерь при Беверлоо.

— Его В-во третьяго дня былъ весьма доволенъ ученіемъ сѣдней городской гвардіи. Королева также съ балкона дворца смотрѣла на парадъ.

— Князь *Линьскій* выѣзжаетъ отсюда въ Краковъ, для бракосочетанія съ дамою одной изъ знатнѣйшихъ Польскихъ фамилій. Послѣ того Князь съ своею супругою попеременно жить будутъ въ Вѣнѣ и здѣсь. (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 14-го Сентября.

Министерство наконецъ образовано такъ, какъ этого и надѣялись. Г. *Калатрава* Президентомъ Совѣта и Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ, *Мендизабаль* Министромъ Финансовъ; *Донъ Іоакимъ Маріа Лопесъ*, Внутреннихъ Дѣлъ; *Донъ Рамонъ Хиль де ла Квадра*, Морскимъ и колоній; *Донъ Хозе Ландеро и Корчадо*, милостей и юстиціи; *Родиль* Военнымъ Министромъ. — Генералъ *Мина* наименованъ Генераль-Инспекторомъ Государственныхъ ополченій, и исправленіе сей должности, до его выздоровленія приметъ Генералъ *Лагера*.

— Занятія касательно приведенія въ дѣйствіе національной гвардіи и набора 50,000 рекрутъ, производятся самымъ поспѣшнымъ образомъ. Правительство также занимается приобритеніемъ небольшого займа, въ 50 мил. реаловъ, которымъ уже оное ссудили Испанскіе банкиры.

— Говорятъ, что Инфантъ *Донъ Францискъ де Паула* хотѣлъ выѣхать во Францію съ своею супругою, но Министерство не дало ему паспорта.

— Придворная газета обнародовала постановленіе Королевы, касательно учрежденія новыхъ юнтъ въ каждомъ главномъ городѣ провинціи для ускоренія продажи упраздненныхъ монастырей, и всѣхъ приписанныхъ имъ принадлежностей. — Другимъ постановленіемъ назначена коммиссія для составленія проекта закона, какимъ образомъ отмѣнить десятину.

— Г. *Кампусано* нынѣшній Посланникъ въ Парижъ, ѣздилъ съ дипломатическими порученіями во время Министерства Г-на *Каломарда* и Г. *Зеа*, въ Дрезденъ, Лиссабонъ и Вѣну.

— Завтра отправляютъ 10 мил. реаловъ въ Сѣверную армію; завтра также объявлена будетъ въ придворной газетѣ, уплата провизіи изъ внутренняго долга, причитающаяся къ 10-му ч. Октября. Причиною медленнаго дѣйствія со стороны Генерала *Мансо* противу *Гомеса*, полагають близкое родство между ними, ибо жены ихъ родныя сестры.

17-го Сентября.

Придворная газета объявляетъ слѣдующее Ко-

ра teraz zamieniona została Ustawą 1820.

Дня 30.

У Крѳла завчера въ Паѳацу St. James згромадзала сѳа капітула Іонскаго orderu S. Michała i S. Jerzego, na ktѳrey ozdobiony został wielkim krzyżem tego orderu, przeznaczony na Namiestnika do Malty, Jenerał-Major *Bouverie*.

— Zdrowie Xiężny *Gloucester*, po powrocie jey z podrѳży do Niemiec znacznie się polepszyło; J. K. Wys. dawuo już nieużywała takiego zdrowia, jakie ma teraz.

— Rossyyski Admirał *Greigh* przybył do Londynu, dla odjechania na wielkim statku parowym, wybudowanym tu dla Cesarza Jego Mości Wszech Rossyy. Baron *Krüdener* dotychczasowy Poseł Rossyyski w Washingtonie wyjechał do Paryża.

— Skutkiem zmniejszenia cła od gazet, wiele nowych gazet częścіą już ogłoszono, a częścіą wydano. Rozmaіte gazety prowinyonalne, wydawane raz na tydzień, a ktѳre powinny byty wyysdż 15 Września, ukazały się nazajutrz, ażeby już na ten raz korzystać ze zniżenia cen od sztempla. (A.P.S.Z.)

Н І Е М С У.

Frankfort nad Menem, dnia 2 Października.

Podług otrzymaney tu dzisiaj zasługującey na uwagę wiadomości prywatney z Berny pod d. 29 Września, Poseł Francuzki zerwał swe stosunki ze związkiem Szwajcarskim i ogłosił blokadę ze strony swego Rządu.

— Poźniejsze nieco wiadomości donoszą, że Xięże *Montebello* z całym składem swego biѳra Poselskiego, już opuścił Szwajcaryą. — Kanton Prezydujący zwołał Seym Związkowy na d. 17 Października. (G.C.)

Б Е Л Г І А.

Bruxella, 27-го Września.

Krѳl wczora w towarzystwie Xięcia *Sax-Koburg* wyjechał do obozu pod Beverloo.

— J. K. Mość zawczora bardzo był zadowolony z ćwiczeń tutejszey Gwardyi mieskiey. Krѳlowa również przypatrywała się paradzie z balkonu pałacu.

— Xięże *Ligne* udaje się ztąd do Krakowa dla poślubienia tam Damy, jedney ze znakomitszych Polskich familiy. Xięże potѳm ze swą małżonką na przemian mieć będzie swѳy pobyt tu i w Wiedniu. (A.P.S.Z.)

Н І С З П А Н І А.

Мадридъ, дня 14-го Września.

Ministryum zostało nareszcie uzupełnione, tak, jak się tego spodziewano. Pod prezydencyą Pana *Calatrava*, będącego razem Ministrem interessѳw zagranicznych, otrzymał P. *Mendizabal* Ministryum skarbu; *Don Joaquim Maria Lopez*, spraw wewnętrznych; *Don Ramon Gil de la Quadra*, marynarki i osad; *Don Jose Landero y Corchado*, łask i sprawiedliwѳsci; *Rodil*, Ministryum woyny. — Jenerał *Mina* został mianowany Jeneralnym Inspektorem milicyy krajowych, w ktѳrych-to ważnych obowiązkach, dopѳki nie odzyska nadwątłonego zdrowia, zastąpi go Jenerał *Lahera*.

— Czynności okoѳo mobilizacyi gwardyi narodowej i okoѳo wybrania 50,000 nowozaciężnych, odbywają się teraz z większym pośpiechem. Rząd zajmuje się także zaciągnieniem niewielkiey pożyczki, bo tylko 30 mil. realѳw wynoszącey, ktѳrą zaliczyli mu już bankierowie hiszpańscy.

— Mówią, że Infant *Don Francisco de Paula*, chciał wyjechać do Francyi wraz z żoną swoją, ale Ministryum nie chciało mu wydać pasportѳw.

— Gazeta Dworska ogłosiła postanowienie Krѳlowey, tyczące się zaprowadzenia nowych junt w kaźdѳm głównѳm mieście prowincyy, dla przyspieszenia przedaży skassowanych klasztorѳw i wszelkiey inney tychże własności. — Innѳm postanowieniem wyznaczona została kommissya dla ułѳżenia projektu do prawa, w jaki sposѳb ma bydż zastąpiona dziesięcina.

— Pan *Campuzano*, Poseł tutejszy w Paryżu, wysyłany był w zleceniach dyplomatycznych za ministryum Pana *Calomarde* i Pana *Zea*, do Drezna, Lisbony i Wiednia.

— Jutro wysyłają 10 mil. realѳw dla woyska pѳłnocnego; jutro także będzie zapowiedziana w gazecie dworskiey, wypłata prowizyi, przypadającey z dniem 1 Października od długu wewnętrznego. Za przyczynę opieszalego działania ze strony Jenerała *Manso* przeciwko *Gomezowi*, podają blizkie pokrewieństwo: ich bѳwiem żony są rodzonemi siostrami.

Дня 17.

Газета Dworska огласза наступуяцѳй декрет Крѳ-

ролевское постановление: Судя по важнымъ выгодамъ, происходящимъ отъ надлежащаго употребленія войска, выставленнаго противу мятежниковъ и для устраненія всѣхъ препятствій противустоящихъ симъ намѣреніямъ, именемъ Августѣйшей Моей дочери *Изабеллы II*, Я постановила слѣдующее: Военный Министръ Маркизь *Родиль* немедленно отправится къ средней арміи которую онъ устроить сообразно съ потребностями Государства, начертить планъ кампаніи, командующему же Генералу предложить всѣ тѣ мѣры, какія признаетъ нужными для скорѣйшаго окончанія войны опустошающей провинціи Арагонію и Валенцію. Въ послѣдствіи, Военный Министръ отправится къ сѣверной арміи, чтобы и тамъ исполнить сїи обязанности на счетъ Наварры и Бискайскихъ провинцій. Для сей цѣли Я на него возлагаю всю ту власть, какую имѣли его предшественники съ уполномочіемъ, принимать всѣ мѣры, какія будутъ нужны для исполненія данныхъ ему порученій и способы какія окажутся необходимыми для блага Государства.

— Также вчерашняго числа издано постановление о запрещеніи имѣній тѣхъ лицъ, которыхъ послѣ 9-го Августа, т. е. по принятіи уложенія 1812, удалились изъ Государства безъ дозволенія Правительства. Имѣнія же тѣхъ, кои возвратятся до опредѣленія Кортесовъ, будутъ свободны отъ запрещенія.

— *Донъ Мануиль Марія Агиларъ*, членъ Совѣта Королевства Испанскаго и Индіи, наименованъ чрезвычайнымъ Посломъ и полномочнымъ Министромъ въ Лондонъ. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Г. Гами представилъ Булонскому музею весьма рѣдкую нынѣ медаль, выбитую *Наполеономъ* для увѣковѣченія памяти о высадкѣ, которую онъ намѣревался сдѣлать въ Англію. На одной сторонѣ медали находится изображеніе *Наполеона*, съ надписью: *Наполеонъ Императоръ*; на оборотѣ представленъ *Геркулесъ* удушающій чудовище, полчеловѣка и полрыбы; вокругъ фигуры находятся слова: *Высадка въ Англію*, а на обрѣзѣ слѣдующая, нѣсколько поспѣшная надпись: *Выбита въ Лондонѣ, въ 1804 году*.

— Пишутъ изъ Неаполя: Профессоръ Химіи при здѣшнемъ военномъ училищѣ, *Г. Кассель*, изобрѣлъ средство для сохраненія въ смѣси водотвора и кислотвора не опасаясь взрыва, съ тою цѣлю, чтобы съ раскаленною извѣстью, употреблять эту смѣсь для гасоваго освѣщенія. Для этого газъ пропускается чрезъ капиллярную трубку въ кусокъ извѣсти, которая разгоряется до такой степени, что производитъ свѣтъ на подобіе солнечнаго. Семь таковыхъ гасовыхъ свѣточей, достаточны для освѣщенія 3 Итальянскихъ миль по направленію лучей, такъ, что при нихъ можно удобно читать и различать цвѣты. По возвращеніи Короля, этотъ способъ освѣщенія не только введенъ будетъ у насъ вмѣсто слабо освѣщающихъ фонарей, но и во всѣхъ областяхъ Королевства; издержки 1-ю значительнѣе, а свѣтъ въ 26 разъ сильнѣе.

Средство для сохраненія посевной ржи отъ истребленія червями.

Испытанный и непомѣтный въ настоящемъ году убытокъ отъ истребленія какъ хлѣба на посѣвъ, такъ и озимыхъ всходовъ, слишкомъ былъ чувствителенъ для всѣхъ земледѣльцевъ; отыскивая средства для освобожденія земли отъ вредныхъ насѣкомыхъ, я увѣрился, что произрастающее на болотистыхъ мѣстахъ растѣніе *Клоповникъ*, (*Ledum palustrae*) дѣйствующее прямо противу червей даже и въ медицинскомъ отношеніи имѣетъ то свойство, что хлѣбъ напитанный симъ непріятнымъ духомъ, не только что сохраняется въ землѣ, но сверхъ того, отвратительнымъ своимъ запахомъ, столько вредитъ насѣкомымъ, что они выступаютъ на дуга и освобождаютъ засѣянную землю. Для сего рожь нужно сыпать рядами или слоями въ обширныхъ сосудахъ, каковы чаны, насыпая рядъ ржи а послѣ рядъ *Клоповника* и такимъ образомъ наполняя сосуды, доколѣ непройметъ рожь этимъ непріятнымъ запахомъ. Для сего рожь должна оставаться въ сосудахъ 4 или 5 сутокъ; такой засѣянный хлѣбъ всходитъ весьма хорошо и не подвергается никакому поврежденію.

Богуславъ Запасникъ Окружный Попечитель запасныхъ магазейновъ.

Съ 1-го числа наступившаго мѣсяца Октября, принимается подписка на четвертый Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему сер. 2 руб. 25 коп.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Октября 6 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Лейбъ Боровскій.

левски: „Ze względu na ważne korzyści, wynikające ze stosownego użycia wojska przeciwko powstańcom wystawionego, w celu oraz usunięcia wszelkich zaawad tym zamiarom na przeszkodzie stojących, postanowiłam w imieniu Najjaśniejszej córki mojej *Izabelli II*, co następuje: — Minister wojny *Markiz de Rodil*, uda się bezzwłocznie do wojska śródowego, które urządzi w zastosowaniu się do potrzeb kraju, plan kampanii skreśli, dowodzącemu zaś Jenerałowi wszystkie te śródki przepisze, jakie dla ukończenia wojny niszczącej prowincje Arragonią i Walencyą, za potrzebne uzna. Następnie uda się Minister wojny do wojska północnego, ażeby tam wywiązać się z tych samych obowiązków, co do Nawarry i prowincyy Biskajskich. W tymto celu zlewam na niego całą władzę, jaka poprzednikom jego udzielona była, dodając zarazem takie jeszcze pełnomocnictwo, jakie do wykonania powierzonych mu zleceń i do chwycenia się śródków dla dobra kraju niezbędnych, pokaże się potrzebném.”

— Декрет станови́ący секвестрацыя на majątki osób, które po d. 9 Sierpnia, to jest: po ogłoszeniu ustawy 1812 roku wydalily się z kraju bez wiedzy i pozwolenia Rządu, jest także daty wczorajszej. Majątki tych, którzy powrócą do kraju przed decyzją Korteżów, będą wolne od sekwestru.

— *Don Manuel Maria de Aguilar*, Członek Rady Królestwa Hiszpanii i Indyy, został mianowany Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym w Londynie. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

P. Hani przysłał do Bułonskiego Muzeum nader rzadki teraz medal, bity za *Napoleona*, dla uwiecznienia wyładowania, które miał uskutecznić do Anglii. Na jednej stronie medalu znajduje się wizerunek *Napoleona*, z napisem: *Napoleon Cesarz*; na stronie odwrotnej: wyobrażenie *Herkulesa*, zabijającego potwora, półczłowieka i pół ryby; naokoło tego obrazu znajdują się słowa: *Wyładowanie do Anglii*, a na obwodzie następujący, nieco przyspieszony napis: *bity w Londynie, 1804 go roku*.

— Piszą z Neapolu: „Professorowi chemii przy tutejszej szkole woyskowej, Panu *Cassel*, udało się zachować wodoród i kwasoród zmieszane, bez niebezpieczeństwa eksplozyi, dla używania ich z żarzącem wapnem do gazowego oświecenia. W tym celu przepuszcza się gaz przez rurkę kapilarną do kawałka wapna, które się przez to tak rozżarza, iż wydaje jasność podobną słonecznej. Siedm takich światel gazowych, są dostateczne do oświecenia 3 mil włoskich, w kierunku promieni, tak, że można nawet przy nich czytać i kolory rozpoznawać. Po powrocie Króla, ten sposób oświecenia nietylko u nas będzie zaprowadzony w miejscu słabo oświecających latarni, ale nawet i po wszystkich zatokach królestwa; kosztu tylko o 1/3 są wyższe do zwyczajnych, a światło o 26 razy jest mocniejsze.

Sposób przeciw robactwu niszczącemu teraz zasiewy żyta.

Doświadczona i nieporównana w tym roku klęska przez zniszczenie tak ziarna usiewnego, jako też i ruini ozimey, gdy wszystkich rolników najmocniej dotknęła, szukając śródków oswobodzenia roli od niszczącego robactwa, przekonałem się, że roślina *Bagno* (*Ledum palustrae*) w niektórych miejscach pospolicie *Bahun* zwana, po błotach rosnąca, wprost przeciwko robakom i we względzie medycznym działająca, ma tę własność, że ziarno napojone tym przykrym odorem, nie tylko że się ocala rzucone na rolę, lecz nadto swym nieznośnym zapachem tyle robi przykrości robactwu, że się to wynosi na łąki i zostawia rolę oswobodzoną; takim więc sposobem potrzeba żyto w naczyniach obszernych, jakimi są czopy, warstami układać, nasypując warstę żyta, a potem warstę *Bahunu*, i tą kolejną naczynia się napelniają, a do nabrania na przykrzejszego odoru, ziarno ma leżeć przez 4 lub 5 dob; takie ziarno rzucone na rolę, pięknie obchodzi i nie ulega żadnemu popsuciu.

Bogusław Zapaśnik Wydziałowy Kurator magazynów.

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca Października, zaczęła się prenumerata na 4-ty tego roku kwartał gazety *Kuryera Litewskiego*. Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.